

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
31

RYNEK PASZ

stan i perspektywy

ISSN 1428-1228

ANALIZY
RYNKOWE

KWIECIEŃ 2012

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne – *T. Chrościcki*
- II. Sytuacja na światowych rynkach surowców paszowych i pasz przemysłowych – *W. Łopaciuk, M. Krzemiński*
- III. Krajowa produkcja surowców paszowych – *W. Dzwonkowski, W. Łopaciuk*
- IV. Popyt krajowy na surowce paszowe i produkcja pasz przemysłowych – *W. Dzwonkowski, W. Łopaciuk*
- V. Polski handel zagraniczny surowcami paszowymi i paszami – *W. Dzwonkowski, W. Łopaciuk, M. Krzemiński*
- VI. Krajowe ceny podstawowych surowców paszowych i pasz przemysłowych – *W. Łopaciuk, M. Krzemiński*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB

Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa

Kierownik Zakładu – dr hab. Jadwiga Seremak-Bulge, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB, tel.: (22) 505-46-66

AUTORZY:

mgr Wiesław Dzwonkowski

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (22) 50-54-616

mgr Marcin Krzemiński

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (22) 50-54-632

mgr inż. Wiesław Łopaciuk

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (22) 50-54-551

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 03.04.2012 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Tadeusz Chrościcki, Bogumiła Kasperowicz, Jan Małkowski, Jadwiga Seremak-Bulge, Iwona Szczepaniak,
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący), Marzena Trajer, Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie we wrześniu 2012 r.

W sezonie 2011/12, mimo wzrostu światowych zbiorów zbóż o prawie 5%, do 1,84 mld ton i poprawy relacji podaży i popytu, ich ceny, podobnie jak poprzednim roku gospodarczym, kształtują się na wysokim poziomie. Wprawdzie w pierwszej części sezonu ceny zbóż charakteryzowały się nieznaczną tendencją spadkową, ale w pierwszych miesiącach 2012 r., pod wpływem wzrostu popytu oraz niepokojących doniesień o stratach w uprawach w krajach eksporterskich z basenu Morza Czarnego i w Europie Północnej, zaczęły one ponownie rosnąć. Jeśli informacje o znaczących stratach w uprawach zbóż ozimych potwierdzą się, wówczas zarówno w Europie, jak i w Polsce wysoki poziom cen utrzyma się i w przyszłym sezonie.

Zbiory zbóż w Polsce w 2011 r. wyniosły 26,8 mln ton i były o prawie 2% niższe od zbiorów 2010 r. Jest to poziom o 0,6 mln ton mniejszy od szacowanego na sezon 2011/12 ich zużycia.

Krajową produkcję pasz treściwych w sezonie 2011/12 szacuje się na 18,7 mln ton, co w porównaniu z sezonem poprzednim oznacza spadek o 2%. Produkcja pasz zbożowych (zboż paszowych i otrąb uzyskiwanych z przemiału zbóż na mąki i kasze) obniżyła się z 17,6 do 17,2 mln ton, a wysokobiałkowych surowców paszowych z 1,55 do 1,52 mln ton.

Zapotrzebowanie krajowego rynku na pasze treściwe w bieżącym sezonie jest niższe o ok. 2% i wyniesie ok. 22,1 mln ton. Spadek popytu na pasze treściwe jest spowodowany silnym regresem w produkcji trzody, którego nie zrekompensuje utrzymujący się wzrost produkcji drobiu. W sezonie 2011/12 popyt na zbożowe surowce paszowe może osiągnąć 18,1 mln ton, wobec 18,7 mln ton w sezonie poprzednim. Spasanie zbóż w posta-

ci pasz gospodarskich zmniejszy się o 6%, do ok. 12,3 mln ton, a zużycie zbóż w przemyśle paszowym wzrośnie o ponad 1%, do 4,3 mln ton. Utrzymuje się wysokie zapotrzebowanie na surowce wysokobiałkowe, szacowane w bieżącym sezonie na prawie 4 mln ton. Zużycie pasz wysokobiałkowych w ciągu ostatnich 10 lat zwiększyło się prawie 2-krotnie, a ich udział w strukturze rozdysponowania pasz treściwych ogółem wzrósł z 10 do 18%.

W pierwszych miesiącach sezonu 2011/12 na rynku krajowym miał miejsce spadek cen zbóż, ale ich poziom był o kilkadziesiąt procent wyższy w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. W następnych miesiącach ceny te wykazywały tendencję wzrostową, ale jej dynamika w I kwartale 2012 r. zmniejszyła się. Do zniw ceny zbóż utrzymają się na wysokim poziomie. Po zniwach prawdopodobnie nastąpi sezonowy spadek cen, które później będą rosły w zależności od skali spadku podaży zbóż na rynku krajowym.

Ubiegły rok charakteryzował się znaczącym wzrostem cen pasz przemysłowych, których średni poziom wzrósł w porównaniu z 2010 r. przynajmniej o kilkanaście procent. W pierwszych miesiącach 2012 r., po przejściowym spadku w końcu roku, ceny pasz ponownie zaczęły rosnąć, osiągając w przypadku niektórych asortymentów dotychczas nienotowane poziomy.

Według szacunków IERiGŻ-PIB produkcja pasz przemysłowych w 2011 r. wyniosła 8,0 mln ton i była o 1,4 % wyższa niż w 2010 r. Produkcja pasz dla drobiu wzrosła o ok. 3%, do 5,27 mln ton, a dla trzody zmalała o ok. 3%, do 1,65 mln ton. Produkcja pasz dla bydła również była nieznacznie wyższa niż przed rokiem i wyniosła 0,78 mln ton.

W 2012 r. jest możliwy dalszy, nieznaczny wzrost produkcji pasz przemysłowych. Spadek pogłowia i produkcji żywca wieprzowego wpłynie na zmniejszenie popytu na pasze dla trzody. Produkcja pasz dla bydła będzie zbliżona do poziomu z ubiegłego roku. Przewiduje się jedynie wzrost popytu na pasze dla drobiu, gdyż nadal będzie utrzymywać się wzrost produkcji drobiarskiej, której dynamika również wyhamuje w związku pogarszaniem się jej opłacalności oraz wejściem w życie przepisów unijnych z zakresu dobrostanu zwierząt.

W 2011 r. sytuacja ekonomiczno-finansowa przemysłu paszowego pogorszyła się stosunku do roku poprzedniego. Firmy wprawdzie zanotowały wzrost przychodów, ale zmniejszyły zyski i poziom bieżącej płynności finansowej. O pogorszeniu wyników finansowych przedsiębiorstw paszowych zdecydował wzrost kosztów surowcowych, których nie zrekomensował wzrost przychodów z tytułu wyższych cen zbytu.

W sezonie 2011/12 import głównych surowców paszowych będzie o ok. 10% większy niż w roku poprzednim i wyniesie blisko 5,0 mln ton. O ok. 15%, do 2,0 mln ton wzrośnie import zbożowych surowców paszowych. Przywóz surowców wysokobiałkowych będzie wyższy niż w sezonie poprzednim o ok. 5% i wyniesie blisko 3 mln ton.

Eksport zbożowych surowców paszowych obniży się o ok. 8% i wyniesie ok. 1,33 mln ton. Podobny jak przed rokiem będzie eksport pasz zbożowych i wyniesie ok. 0,9 mln ton, natomiast ok. 19%, do 500 tys. ton zmniejszy się sprzedaż na rynki zagraniczne pasz wysokobiałkowych.

SUMMARY

Despite the fact that global cereal harvests grew by nearly 5% to 1.84 billion tonnes and the situation in the area of supply-to-demand relation has improved, cereal prices in the 2011/2012 season have been, as in the previous marketing year, at a high level. Although the first part of the season saw a slight downward trend in cereal prices, the rise in demand and the alarming reports of harvest losses in the exporting countries around the Black Sea and in Northern Europe caused the prices to go up again. Should the predicted winter cereal harvest losses prove true, then prices, both in Europe and Poland, will remain at a high level next season as well.

In 2011, the cereal crop in Poland amounted to 26.8 million tonnes and was lower compared to 2010 by almost 2%, which is 0.6 million tonnes less than the level of their use estimated for the 2011/2012 season.

The domestic production of concentrated feeding stuffs for the 2011/2012 season is estimated at 18.7 million tonnes, which is a 2% down on the previous season. The production of cereal feeding stuffs (feeding stuff grains and bran produced from grain milled into flours and groats) dropped from 17.6 to 17.2 million tonnes, with protein feeding stuff materials dropping from 1.55 to 1.52 million tonnes.

The domestic demand for concentrated feeding stuffs in the ongoing season is lower by approx. 2.0% and will amount to approx. 22.1 million tonnes. The decrease in demand for concentrated feeding stuffs is attributable to strong setback in pig production, which will not be offset by the steady increase in poultry production.

In the 2011/2012 season, the demand for cereal feeding stuff materials might reach 18.1 million tonnes, compared to 18.7 million tonnes the season before. Cereal grazing in the form of livestock feeding stuffs will decrease from 6% to

amount to approx. 12.3 million tonnes, with the use of cereals in the feed industry growing by more than 1% to reach 4.3 million tonnes. There is a steady and high demand for high-protein materials, estimated for the ongoing season at almost 4 million tonnes. Over the last 10 years, the use of high-protein feeding stuffs has increased almost by twofold, with their share in the distribution structure of concentrated feeding stuffs growing in total from 10 to 18%.

In the first months of the 2011/2012 season, the domestic market experienced a decline in cereal prices, but they were still higher by several dozen percent compared to the corresponding period in the previous year. Over the following months prices have been in an upward movement, which stopped in the first quarter of 2012. Cereal prices will remain at a high level until harvest. After the harvest, there will probably be a seasonal decline in prices, which will then start to rise, depending on the scope of decline in cereal supply on the domestic market.

The previous year was marked by a significant increase in industrial feeding stuff prices, which on average rose by at least a dozen percent compared to 2010. Following the temporary decline at the end of the year, feeding stuff prices started to move up again over the first months of 2012 to reach unprecedented levels in the case of some kinds of feeding stuffs.

According to the estimates of the Institute of Agricultural and Food Economics - National Research Institute, industrial feeding stuff production in 2011 amounted to 8.0 million tonnes which was 1.4% higher than in 2010. The production of poultry feeding stuffs rose by approx. 3% to amount to 5.27 million tonnes, with pig feeding stuff production dropping by approx. 3% to reach 1.65 million tonnes. Cattle feeding stuff production amounted to 0.78 million tonnes, to be slightly higher compared to last year.

2012 will probably see a further slight increase in industrial feeding stuff production. The decline in stocks and production of pigs for slaughter will cause a decrease in demand for feeding stocks for pigs. Cattle feeding stuff production will be comparable to the level recorded in the previous year. The only feeding stuffs for which supply is predicted to grow are poultry feeding stuffs, as there will be a continuous growth in poultry production. The growth will also slow down due to its decreasing profitability and the new EU legislation on the well-being of animals entering into force.

In 2011, the financial-economic situation of the feeding stuffs industry worsened in comparison to the previous year. Although companies recorded an increase in revenue, there was a drop in their profit and in the current level of financial liquidity. The worsened financial results of the feeding stuffs manufacturers was conditioned by the rise in material prices, which was not compensated for by the growth in revenue attributable to higher sales prices.

In the 2011/2012 season, the imports of major feeding stuff materials will amount to 5.0 million tonnes, to grow by approx. 10% in relation to the previous year. The imports of feeding stuff materials will rise by 15% to reach 2.0 million tonnes. The imports of high-protein materials will exceed that of the previous year by approx. 5%, amounting to nearly 3 million tonnes.

The exports of grain feeding stuff materials will decline by approx. 8%, to reach approx. 1.33 million tonnes. At approx. 0.9 million tonnes, the exports of grain feeding stuffs will be comparable to the previous year, whereas the exports of the high-protein feeding stuffs will drop by approx. 19% to 500 thousand tonnes.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazą się:

1. Rynek mleka (42) • kwiecień 2012,
2. Rynek ryb (17) • kwiecień 2012,
3. Rynek zbóż (42) • maj 2012,
4. Rynek drobiu i jaj (41) • maj 2012,
5. Rynek mięsa (42) • maj 2012,
6. Rynek rzepaku (41) • czerwiec 2012,
7. Rynek cukru (39) • czerwiec 2012,
8. Rynek owoców i warzyw (40) • czerwiec 2012,
9. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (36) • wrzesień 2012,
10. Rynek mleka (43) • wrzesień 2012,
11. Rynek pasz (32) • wrzesień 2012,
12. Rynek ziemniaka (39) • październik 2012,
13. Rynek zbóż (43) • październik 2012,
14. Rynek mięsa (43) • październik 2012.

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2012 roku wynosi 42 zł.

Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa, tel.: (22) 50-54-685, faks: (22) 50-54-636
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>